EMISSIE VAN KRIMPEN 1946

Cijfertype 1946 – 1976

versie 20.221.122

EMISSIE VAN KRIMPEN 1946

INLEIDING

Hoofdstuk 1 De ontwerper en vormgeving
Hoofdstuk 2 Het gebruik
Hoofdstuk 3 Postwaarden

LITERATUUR

ADIEU ÆSTHETICA & MOOIE PAGINA'S!, J. van Krimpen en het 'schoneboek' Letterontwerper en boekverzorger 1892-1958. Museum van het boek - Den Haag. Uitgeverij de buitenkant - Amsterdam, museum Enschedé – Haarlem. 1995 Verschillende auteurs; Sjoerd van Faassen, Koosje Sierman en Sjaak Hubregtse.

Christiaan de Moor (1958) Ter nagedachtenis van Jan van Krimpen. PTT Bedrijfsbanden, p. 362-363

H.T. Hospers (red.), Handboek plaat & etsingnummers, Hoogeveen 2004.

G. Holstege, De cijferzegel 2½ cent van Jan van Krimpen, in: 5e NVPH postzegelshow catalogus '98, p. 21-27

P. Goettsch [met F.A. van Dongen], De 2 cent Nederland in het cijfertype ontwerp J. van Krimpen, cat.no. 461, in: NMP jrg. 33, no. 2 (febr. 1956), p. 37

Handboek Postwaarden Nederland – emissie A24.

EMISSIE VAN KRIMPEN 1946

De ontwerper en vormgeving

Cijfertype 1946 – 1976

Jan van Krimpen

1892 (Gouda) – 1958 (Haarlem)

De weg in de Waarderpolder te Haarlem, waar momenteel de Joh. Enschedé drukkerij gevestigd is, is naar Jan van Krimpen vernoemd.

Jan van Krimpen,
getekend door Sem Hartz.

Drie van de bekendste letterontwerpen van Van Krimpen, de Lutetia, de Romanée, de Romulus. Van Krimpens drukletters worden nog steeds gebruikt, o.a. de Haarlemmer & Haarlemmer Sans, Spectrum en Romulus zijn digitaal beschikbaar.

Lutetia romein

ABCDEFGHIJKLMNOP
QRSTUVWXYZÆŒ

AAÄAÇÉÈËÊÑÖØÜQUQu

abcdefghijklmnop
qrstuvwxyzijæœ

fb ff fh fi fj fk fl ft ffi ffl ct

áàäâåãçéèëêíìïî
ñóòöôøõúùüûß

.,:;‘’ „ ” “ ,!?- – ([*†§$ &

1234567890
1234567890

ALTERNATIEF
eéèëêæœ

Romanée romein

ABCDEFGHIJKLMNOP
QRSTUVWXYZÆŒ

ÀÄÅÇÉÈËÊÑØÖÜQUQVQu

abcdefghijklmnop
qrstuvwxyzijæœ

fb ff fh fi fk fl ft ffi ffl ct
áàäâåçéèëêíìïîñ
óòöôøúùüûß

.,:;‘’ „ ”!?- – ([*†‡§&

1234567890

Romulus romein
MONOTYPE NO. 568

ABCDEFGHIJKLMNOP
QRSTUVWXYZÆŒ

ÁÀÄÂÅÃÇÉÈËÊÍÌÏÎ
ÑÓÒÖÔØÕÚÙÜÛ

abcdefghijklmnop
qrstuvwxyzijæœ

fb ff fh fi fj fk fl ffi ffl
áàäâåãçéèëêíìïî
ñóòöôøõúùüûß

.,:;‘’ „ “ ”!?-––([*†‡§%$£ƒ/&

1234567890
1234567890

De voorzijde van het typografisch tijdschrift “De Witte Mier” uit 1913.

In 1938 ontwerp Van Krimpen zijn lettertype de Haarlemmer.

Van Krimpen ontwierp onder meer deze logo's voor de uitgevers: Palladium (linksboven; voor de Palladium boekenserie, gebruikt vanaf 1921), de Trajectam ad Mosam pers van A.A.M. Stols (midden boven, 1923-1930), Hijman, Stenfert Kroese & Van der Zande (rechtsboven, vanaf 1923),

Boosten & Stols, (linksonder, vanaf 1923),

A.A.M. Stols (midden onder, vanaf 1925 t/m Eind dertiger jaren)

en vanaf 1927 The Halcyon Press (THP; rechtsonder).

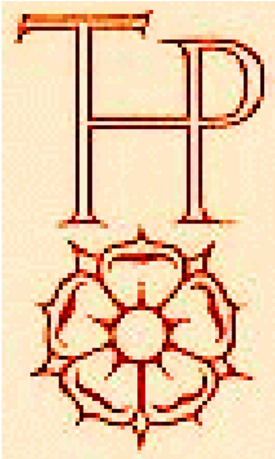

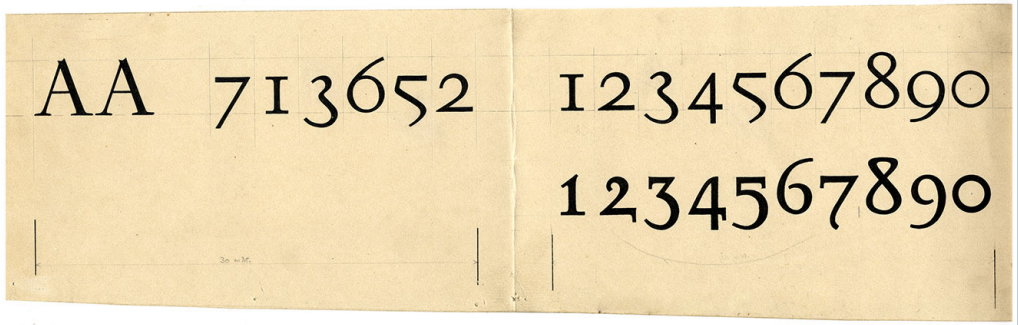

De letters en cijfers voor deze bankbiljetten zijn eveneens van de hand van Van Krimpen. Op het karton boven zijn de twee lettertypen *'Vlag'* (links- en rechtsboven) en *'Romein'* (rechtsonder) weergegeven. De letters en cijfers in het lettertype *'Vlag'* werden op ieder biljet weergegeven.

Rechtsonder op hetzelfde biljet dezelfde letters en cijfers in het lettertype *'Romein'*. Dit is gedaan om het vervalsen te bemoeilijken. Onder van het 1000-guldenbiljet een vergroting van de letters en cijfers van dit zelfde biljet weergegeven, zodat de verschillen tussen deze twee lettertypen duidelijk naar voren komen.

Links; Boven de vroegere ingang van de drukkerij Enschedé aan het Klokhuisplein werd in 1953 een gedenksteen aangebracht, waarvan de letters door Van Krimpen werden ontworpen.

Boven; Van Krimpen ontwierp ook de letters voor de tekst van Adriaan Roland Holst op het Nationaal Monument in Amsterdam.

De letters “AMSTEL BIER” zijn door Jan van Krimpen ontworpen.

De Van Krimpen Cijferzegels werden ook in de Overzeese gebiedsdelen ingevoerd, waarbij aanvankelijk ook aan “Indonesia” werd gedacht.

In oktober 1948 leverde Van Krimpen dit ontwerp in voor de 12½ cent.

Gezien de politieke ontwikkelingen omtrent de zelfstandigheid van Indonesië besloten de Nederlandse autoriteiten om in Indonesië niet dezelfde cijferzegels in te voeren als in Nederland en Overzeese Gebiedsdelen.
Daarom werd H.G. Smelt gevraagd andere cijferzegels te ontwerpen.

Duidelijk is dat Smelt de cijfers op deze zegels baseerde op de door Van Krimpen ontworpen cijfers.

Een paar voorbeelden van uitgegeven zegels in de Overzeese Gebiedsdelen.

Voor Nederlands Nieuw-Guinea moest hij ook dubbele cijfers (10 en 12½ cent) ontwerpen.

Linksboven; Links de zegel met de posthoorn van S.H. de Roos uit de kunstenaars-serie. Rechts hetzelfde ontwerp, wel moest de zegel worden voorzien van een opdruk “Europeesche PTT Vereeniging 19 october 1942 10 cent”. Hoewel hierover geen archiefstukken bekend zijn, heeft, naar alle waarschijnlijk-heid, Van Krimpen de opdruk tekst ook ontworpen.

Rechts; De teksten en waarde-cijfers op deze zegels en de tekst op het Legioen-zegel velletje werden alle door Jan van Krimpen ontworpen. Van de series wordt slechts één waarde getoond.

Van Krimpen ontwierp ook de letters en cijfers voor de Willibrordzegels van Luxemburg uit 1939.

Onder; Op deze zegels van na de oorlog heeft Van Krimpen de tekst en cijfers verzorgd.

Naast de Cijferzegels heeft Van Krimpen deze zegels ontworpen.

De opdrukken op deze zegels werden eveneens door Van Krimpen verzorgd. Waarschijnlijk hoort de “opdruk” op de Europeesche Vereeniging-zegel uit 1943 daar ook bij.

Voor zijn eerste ontwerp voor de Cijferzegels gebruikte Van Krimpen de waarde-aanduiding 3. De overgang van het woord “Nederland” met de arabesken moest nog aangepast worden. Overigens zou in 1946 de 3 cent niet uitgegeven worden, aangezien er geen 3 cent tarief bestond. Toen in 1953 wel 3-centzegels nodig waren, ontwierp Van Krimpen daar een andere “3” voor.

Ook voor de eerste kleurproeven werd het 3-centontwerp gebruikt.

Het, rood, blauw en groen (rechtsboven) werden gebruikt voor respectievelijk de waarden 1, 2 en 4 cent.

De drie waardecijfers die in de arabesken van het ontwerp van de vorige dia moesten worden opgenomen.

De goedgekeurde kleurproeven, waarvan het blauw voor de 2 cent, het rood voor de 1 cent en het groen voor de 4 cent werd gekozen. De 3 cent zou later worden uitgegeven in een andere kleur, waarbij Van Krimpen ook het cijfer nog zou wijzigen.

Bij het ontwerp van de 2½ cent kwam de vraag op hoe de “½“ stond t.o.v de “2”.
Uiteindelijk werd het ontwerp rechts gekozen.

Het uiteindelijke “2½” ontwerp >

Drie kleuren werden overwogen voor de 2½ cent, de kleur oranje werd gekozen.

Voor de 3-centzegel die in 1953 zou verschijnen ontwierp Van Krimpen een andere “3” (rechts) dan aanvankelijk in 1946 (links).

De cijfers 5, 6 en 7 cent werden op een karton weergegeven.

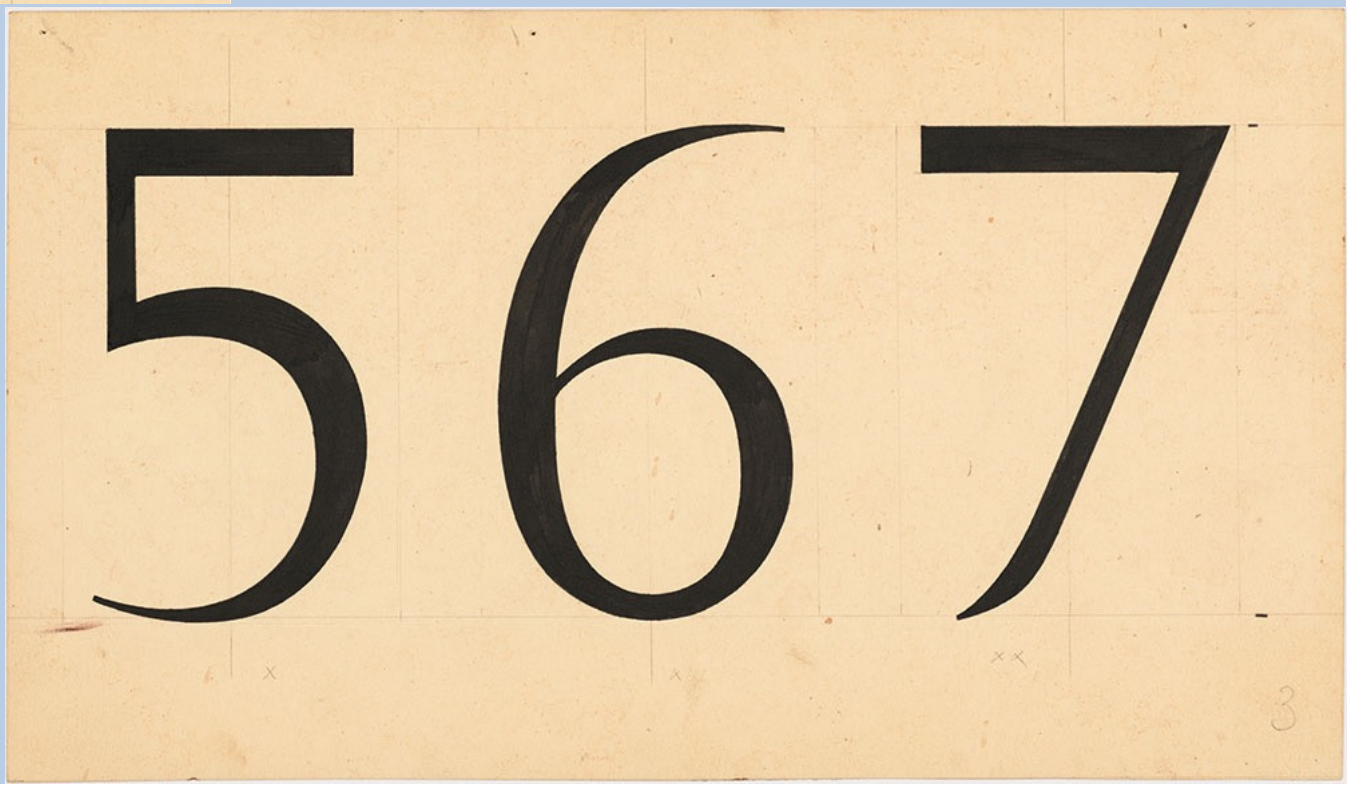

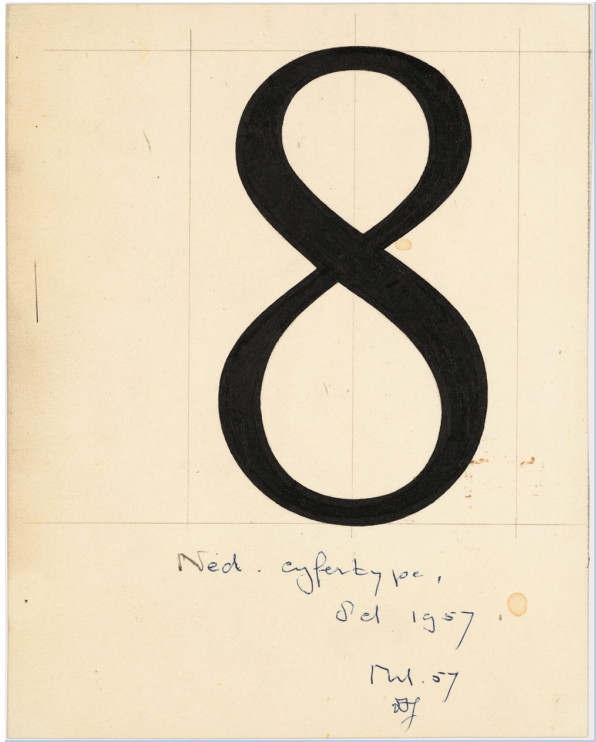

Het cijfer “8” voor de in 1957 verschenen 8-centzegel.

Voor de bepaling van de kleur voor de 8-centzegel werd drukmateriaal van de 1-centzegel gebruikt. De kleur linksboven werd gekozen, maar in de loop der tijd werden andere tinten paars gebruikt.

Piet Schreuders kopieerde de arabesken van Jan van Krimpen in deze twee zegels uitgegeven in 1999 ter gelegenheid van het 200-jarig bestaan van de Nederlandse Posterijen.

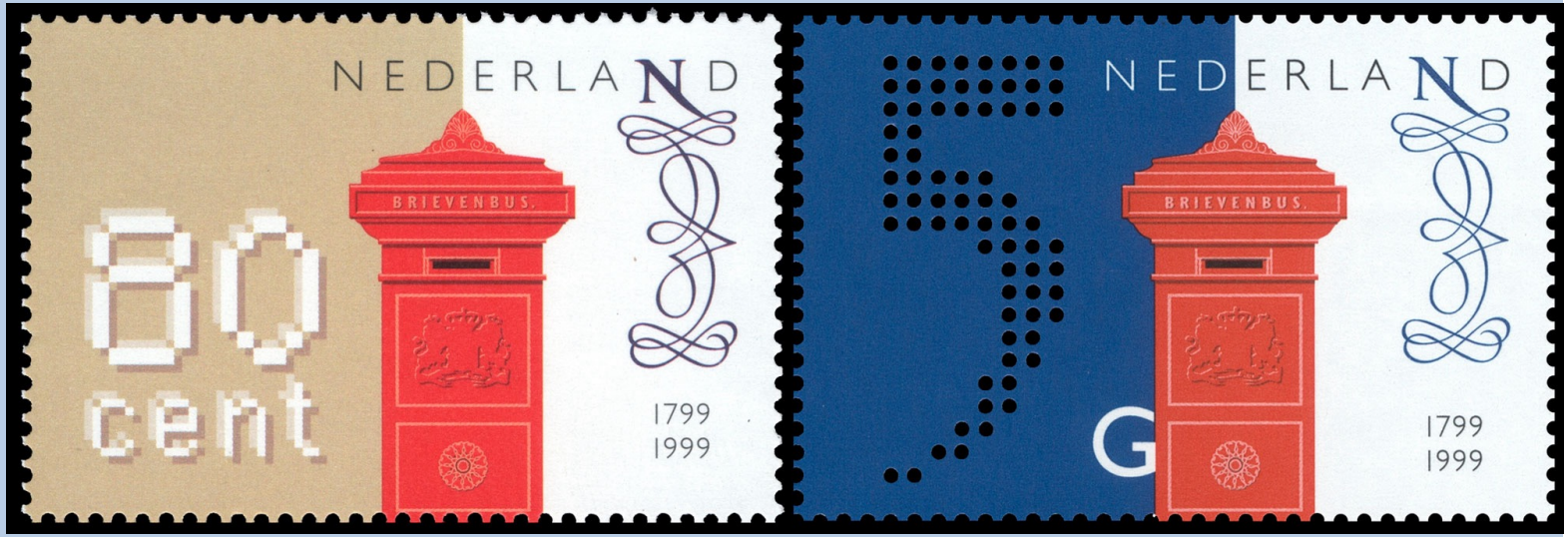

De 88 cent zakelijke postzegel uit 2007 was geïnspireerd op de Cijferzegels van Jan van Krimpen. Ontwerpster Hansje van Halem: *“Omdat de mooiste Nederlandse cijferzegels naar mijn mening die van Jan van Krimpen zijn, heb ik met deze postzegels een soort ode aan die van hem willen brengen. Het voor de 88 cent gebruikte lettertype Spectrum is daarom ook van zijn hand.”*

In 2006 kwam TNT-Post met deze tas, die aangeeft dat het respect voor de Cijferzegels van Van Krimpen nog steeds heel groot is.